Merkez Bankası'nda **görev değişimi**

M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU
TOBB Başkanı
Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (Eurochambres) Başkan Yardımcısı
baskanlik@tobb.org.tr

Merkez Bankası eski Başkanı **Durmuş Yılmaz,** 2008 sonunda başlayan küresel finans krizindeki **başarılı yönetimiyle tarihe geçti.** Çekirdekten yetişme bir teknokrat olarak, hem teknik bilgisi ve hem de geçmişteki kriz deneyimiyle ne yapılacağını bilmesi, kamuoyuna ve piyasalara güven verdi. Başarılı likidite yönetimiyle piyasalardaki çalkantıları azalttı.

Ekonominin en önemli aktörlerinden Merkez Bankası'nın Başkanı Durmuş Yılmaz'ın 5 yıllık görev süresi Nisan ayında doldu. Durmuş Yılmaz, 2006 yılında zamanın Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'in kendisine önerilen diğer adayları pek de objektif olmayan gerekçelerle kabul etmemesi üzerine beklenmedik bir şekilde Başkan olmuştu.

Başlangıçta hem kamuoyu, hem de piyasa profesyonelleri kendisine mesafeli yaklaşmışlardı. Atandığı gün medyada sergilenen bazı saygıdan uzak fotoğraflar da yanlış izlenimlere yol açmıştı. Üstelik de göreve geldikten kısa bir süre sonra uluslararası piyasalarda çalkantılar başlamış ve ülkemiz piyasaları da bundan olumsuz etkilenmişti. Buna rağmen almış olduğu Merkez Bankası kültürü ve devlet geleneği ile kısa sürede görevine uyum sağladı.

Merkez Bankası'nın bağımsızlığına pek hazzetmeyen siyasetçilere ve bu bağımsızlığın önemini kavramamış bazı iş çevrelerine rağmen sağlam bir duruş sergileyerek Merkez Bankası'nın itibarına sahip çıktı. Kredibilitesini kuvvetlendirdi. Merkez Bankası'nın İstanbul'a taşınması konusundaki anlamsız ve faydasız girişimlere karşı da sağlam bir duruş sergiledi.

2008 sonunda başlayan küresel finans krizindeki başarılı yönetimiyle tarihe geçti. Çekirdekten yetişme bir teknokrat olarak, hem teknik bilgisi ve hem de geçmişteki kriz deneyimiyle ne yapılacağını bilmesi, kamuoyuna ve piyasalara güven verdi. Başarılı likidite yönetimiyle piyasalardaki çalkantıları azalttı. Ekonomi yönetimi ile birlikte gerçekleştirilen koordineli çalışmalarla, ülkemizin küresel krizi geride bırakmasını sağladı.

Türkiye'nin yeniden güçlü bir büyüme sergilemesi ve yurtiçi piyasaların canlanmasıyla birlikte, kriz dönemine özgü parasal genişlemeyi kontrol altına alacak adımları kademeli olarak devreye aldı. Artan cari açığın yol açtığı kırılganlığı azaltmak için ilk ve şu ana kadar da tek hareket eden kamu kurumu oldu. Bu çerçevede, bankacıların ve borsacıların abartılı ve tek taraflı itirazlarına rağmen, elindeki kısıtlı sayıdaki araçları kullanarak bir yandan politika faizlerini indirdi, diğer yandan zorunlu karşılıkları artırdı.

Esasında Anadolu'nun bir köyünden çıkıp, orta öğrenimini yatılı tamamlamış, yurtdışında iktisat eğitimi alarak kendini geliştirmiş, Merkez Bankası'nda memur olarak göreve başlayarak en üst basamağa kadar yükselmeyi başarmış Durmuş Yılmaz'ın hayat hikâyesi bile, kendi başına örnek alınması gereken bir başarı hikâyesidir. Tevazusu, soğukkanlılığı, ciddiyeti ve ekip çalışmasına verdiği önem, başta gelen özellikleri olarak öne çıkmaktadır.

Merkez Bankası Başkanı'nı standart bir kamu kurumu bürokratı durumuna sokmak, ekonomi politikalarının kredibilitesini azaltacağından **uzun vadede ekonomiye zarar verir.**

Durmuş Yılmaz'ı başarılı ve mütevazi bir Merkez Bankası Başkanı olarak hatırlayacağız. Görev süresinin uzatılması da mümkündü. Zira Merkez Bankası Yasası'nda, Başkanın atanma koşulları ve gerekli vasıfları arasında belli bir yaş sınırı yoktu. Ancak bu konudaki takdir hakkı da Hükümetindi. Hükümetin, Başkanın görev süresi bitmeden önce yenisi ataması doğru olmuştur. Ama daha da önemlisi, halef ile selefin birlikte çalışma geçmişi sayesinde, kurumsal hafızanın devamı sağlanmıştır.

Şimdi bayrağı Durmuş Yılmaz'ın ekip arkadaşı Erdem Başçı devralıyor. Başçı, orta halli esnaf bir aileden gelerek kendi çabası ve azmiyle yükselmiş, ülkemizin en kaliteli teknokratlarından biridir. Hem çok iyi bir eğitim altyapısı, hem de konusunda büyük tecrübe sahibi biri olarak, yurtiçi ve dışı piyasaların daha en başından güven duyduğu isimdir. Bu atama, para politikalarında da süreklilik sağlayacaktır. Ayrıca ekonomi yönetimini yakında tanıması da olumludur. Bu açılardan avantajlı bir başlangıç yapmıştır.

Merkez Bankası'nın bundan sonra da, ekonomi yönetimiyle koordineli ama bağımsız bir çalışma tarzı benimsemesi, ekonomik istikrar ve büyüme için gereklidir. Merkez Bankası Başkanı'nı standart bir kamu kurumu bürokratı durumuna sokmak, ekonomi politikalarının kredibilitesini azaltacağından uzun vadede ekonomiye zarar verir. 90'lı yıllardaki kötü örnekleri hep akılda tutmakta ve eski kötü alışkanlardan uzak durmakta fayda vardır.

Türkiye'nin son 30 yıllık döneminde Merkez Bankası yönetiminde olumlu anlamda en çok iz bırakan üç isimden biri (Rüşdü Saraçoğlu ve Süreyya Serdengeçti ile birlikte) bizce Durmuş Yılmaz olmuştur. Zor bir görevi başarıyla üstlendiği, ilkeli ve sağlam bir duruş sergilediği için kendisine teşekkür ediyor, yeni Başkan Erdem Başçı'ya başarılar diliyoruz.